

RAAP-RAPPORT 6185

Plangebied Zonnepark Heislagseweg te Wehl

Gemeente Doetinchem

Archeologisch vooronderzoek:
proefsleuvenonderzoek

Archeologie | Cultuurhistorie | Erfgoed

Colofon

Titel: Plangebied Zonnepark Heislagseweg te Wehl, gemeente Doetinchem; archeologisch vooronderzoek: proefsleuvenonderzoek

Versie: 01-12-2022

Auteur: J. Vosselman

Projectcode: DOIA

Bestandsnaam: RAAPrap_6185_DOIA_20221201

Autorisatie: H.B.G. Scholte Lubberink

ISSN: 0925-6229

RAAP

Leeuwendeldseweg 5b

1382 LV Weesp

Postbus 5069

1380 GB Weesp

Telefoon: 0294-491 500

E-mail: raap@raap.nl

Website: www.raap.nl

© RAAP Archeologisch Adviesbureau B.V., 2022

RAAP Archeologisch Adviesbureau B.V. aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit het gebruik van de resultaten van dit onderzoek of de toepassing van de adviezen.

Samenvatting

In opdracht van de gemeente Doetinchem heeft RAAP in november 2022 een archeologisch proefsleuvenonderzoek uitgevoerd in het kader van de aanleg van een zonnepark te Wehl in de gemeente Doetinchem.

Tijdens het onderzoek zijn vier proefsleuven aangelegd. Hierbij zijn geen relevante archeologische sporen aangetroffen. In het vlak tekenden zich enkel sporen af van het agrarisch gebruik van het gebied vanaf het begin van de twintigste eeuw.

Aangezien het onderzoek geen archeologische sporen of vondsten heeft opgeleverd, kon de archeologische verwachting niet worden bevestigd. Derhalve kan worden geconcludeerd dat het terrein niet van archeologische waarde is.

Op basis van de resultaten van dit onderzoek blijkt dat in het plangebied geen archeologische resten bedreigd worden. Daarom wordt in het kader van de voorgenomen bodemingrepen geen vervolgstap uit het proces van de Archeologische Monumentenzorg (AMZ) aanbevolen.

Inhoud

Samenvatting	3
Inhoud	4
1 Inleiding	5
1.1 Administratieve gegevens	5
1.2 Voorafgaand onderzoek	7
1.3 Doelstellingen en onderzoeksvragen	8
2 Methoden	9
2.1 Algemeen	9
2.2 Werkputten	9
2.3 Documentatie en registratie	9
2.4 Behandeling van sporen, vondsten en monsters	9
2.5 Uitwerking	9
3 Resultaten	11
3.1 Geomorfologie en bodem	11
3.2 Sporen en vondsten	11
4 Conclusie en aanbevelingen	13
4.1 Conclusie	13
4.2 Selectieadvies	13
Literatuur	14
Overzicht van figuren, tabellen, bijlagen en appendices	15

1 Inleiding

In opdracht van de gemeente Doetinchem heeft RAAP in november 2022 een archeologisch proefsleuvenonderzoek uitgevoerd in het kader van de aanleg van een zonnepark te Wehl in de gemeente Doetinchem (figuur 1). Dit onderzoek is noodzakelijk in verband met de voorgenomen werkzaamheden die een bedreiging kunnen vormen voor eventueel in de ondergrond aanwezige archeologische resten.

Het proefsleuvenonderzoek is een vervolg op een bureauonderzoek en verkennend booronderzoek, waaruit is gebleken dat de kans groot is dat in het noordelijke deel van het plangebied archeologische resten aanwezig zijn (Nater & Verschuren, 2022).

De werkzaamheden zijn uitgevoerd onder certificaat BRL SIKB 4000, conform artikel 5.4 van de erfgoedwet. Onderzoeksdocumentatie en vondstmateriaal zullen worden overgedragen aan het depot van de provincie Gelderland. Voorafgaand aan het onderzoek is, conform de KNA een Programma van Eisen (PvE) opgesteld (Vosselman, 2022). Dit PvE diende als uitgangspunt voor het onderzoek.

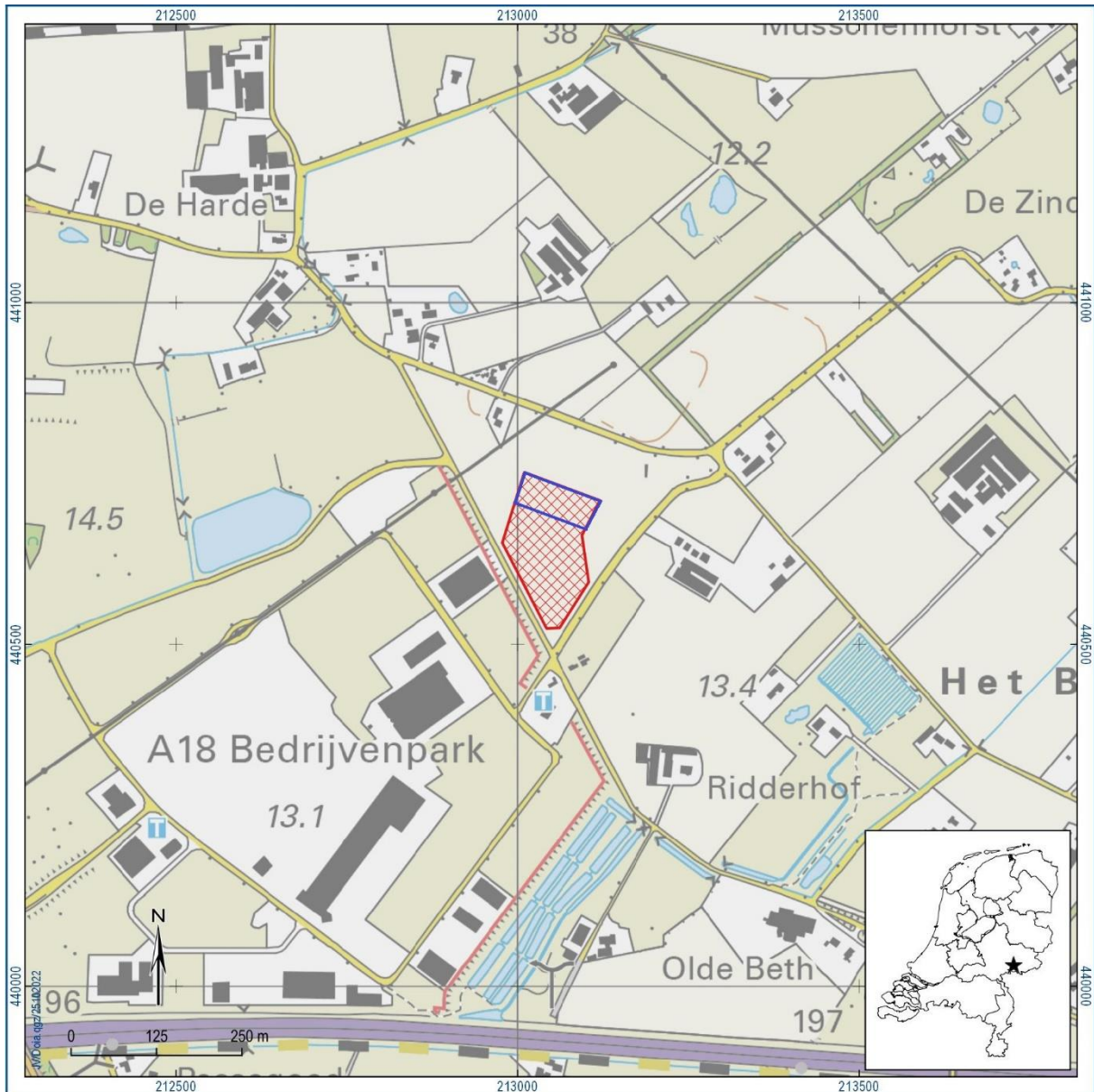
Het onderzoek is uitgevoerd volgens de normen van de archeologische beroepsgroep. De Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie (KNA, versie 4.1), beheerd door de Stichting Infrastructuur Kwaliteitsborging Bodembeheer (SIKB; www.sikb.nl), geldt in de praktijk als norm. RAAP is gecertificeerd voor de protocollen 4001 Programma van eisen, 4002 Bureauonderzoek, 4003 Inventariserend veldonderzoek (landbodems), onderdelen proefsleuven en overig, alsmede 4004 Opgraven (landbodems).

Zie bijlage 1 voor de dateringen van de in dit rapport genoemde archeologische perioden.

1.1 Administratieve gegevens

Plangebied	Zonnepark Heislagseweg
Opdrachtgever	Gemeente Doetinchem
Bevoegde overheid	Gemeente Doetinchem
Plaats	Wehl
Gemeente	Doetinchem
Provincie	Gelderland
Coördinaten	213.050/440.700
Toponiem	Heislagseweg, Nieuwestraat
Periode veldwerk	November 2022
Projectleider	J. Vosselman
Projectmedewerkers	H. Vastenhoud
Archis-onderzoeksmeldingsnummer	5310816100
Bewaarplaats documentatie	RAAP Oost en op termijn Archis, e-depot.

Tabel 1. Administratieve gegevens.

Figuur 1. De ligging van het plangebied (rood gearceerd) en het onderhavige onderzoeksgebied (blauw omljnd). Inzet: ligging in Nederland (ster).

1.2 Voorafgaand onderzoek

Voor het plangebied hebben reeds twee onderzoeken plaatsgevonden (tabel 2). Onderstaande informatie is uit de desbetreffende rapportages overgenomen.

Het plangebied is gesitueerd in het Overijssels-Gelders zandgebied, ten noorden van de stuwwal van het Montferland. De diepere ondergrond bestaat uit grindige afzettingen van het oude stroomgebied van de Rijn, afgezet tijdens het Saalien (250.000 – 130.000 jaar geleden). Gedurende het Weichselien werd op deze afzettingen een dekzandpakket afgezet, behorend tot de Formatie van Boxtel. Geomorfologisch gezien ligt het plangebied op een vlakte van ten dele verspoelde dekzanden.

Op de kadastrale kaart uit 1811-1832 is te zien dat het plangebied bestond uit heidegronden en vanaf de tweede helft van de negentiende eeuw in gebruik was als bosgebied. Gedurende de eerste helft van de 20e eeuw werd het bos gekapt en in gebruik genomen als bouwland. Voor zover kon worden achterhaald, heeft er in de nieuwe tijd geen bebouwing gestaan in het plangebied.

In de directe omgeving van het plangebied zijn geen AMK-terreinen bekend. Wel zijn er meerdere onderzoeken uitgevoerd. Uit een bureauonderzoek iets ten westen van het plangebied bleek dat het terrein een middelhoge verwachting had voor waarden uit het neolithicum tot en met de vroege middeleeuwen. Ten zuiden is een bureauonderzoek en IVO-O uitgevoerd, waaruit bleek dat er geen dekzand in de bodem aanwezig is. Het laaggelegen gebied werd vrijgesteld voor vervolgonderzoek. Rondom het plangebied zijn vondsten bekend uit het neolithicum, vroege bronstijd, Romeinse tijd en late middeleeuwen. Direct ten noorden betreft het een losse vondst uit de jaren 1970 van een dolk uit de vroege bronstijd.

Volgens de archeologische verwachtingskaart van de gemeente Doetinchem geldt voor het plangebied een middelhoge archeologische verwachting. Tijdens het veldonderzoek zijn in het grootste deel van het plangebied vlakvaaggronden aangetroffen. Deze zone kent een relatief laaggelegen landschappelijke ligging, zodat de archeologische verwachting kan worden bijgesteld naar laag.

Alleen in het noorden van het plangebied is een BC-horizont herkend. Dit wordt verklaart door een relatief hogere ligging ten opzichte van de directe omgeving. Hier wordt de middelhoge archeologische verwachting gehandhaafd.

Soort onderzoek	Uitvoerder	Uitvoeringsperiode	Rapportage (auteur, jaartal)	Vondsten, monsters, documentatie ondergebracht bij
bureauonderzoek	Antea	maart 2022	Nater, 2022	Antea, Oosterhout
verkennend booronderzoek	Geonius	april 2022	Verschuren, 2022	Geonius, Geleen

Tabel 2. Overzicht van voorgaande voor het plangebied relevante onderzoeken.

1.3 Doelstellingen en onderzoeksvragen

Een proefsleuvenonderzoek wordt uitgevoerd om vast te stellen of zich binnen de begrenzing van het plangebied (figuur 1) behoudenswaardige archeologische resten bevinden. Het doel is inzicht te verkrijgen in de precieze aard, omvang, diepteligging en datering van de archeologische resten, en te bepalen of het gaat om een behoudenswaardige vindplaats. In het Programma van Eisen (PvE, Vosselman, 2022) zijn hiervoor onderzoeksvragen geformuleerd. Bovendien dient duidelijk gemaakt te worden wat de consequenties zijn van de onderzoeksresultaten voor de verdere planvorming in het plangebied.

2 Methodes

2.1 Algemeen

Zoals uit het vooronderzoek is gebleken, is de kans groot dat binnen het plangebied archeologische resten aanwezig zijn. Omdat met behulp van booronderzoek geen inzicht kan worden verkregen in de precieze aard en herkomst van de vondsten is verder booronderzoek weinig zinvol. Om inzicht te krijgen in de aard van de vindplaats en om vast te stellen of er daadwerkelijk archeologische sporen binnen het plangebied aanwezig zijn, is proefsleuvenonderzoek een meer geschikte methode.

Uit het voorgaande inventariserend veldonderzoek door middel van boringen is gebleken dat de middelhoge archeologische verwachting enkel in het noorden van het plangebied kan worden gehandhaafd. Het onderzoek richtte zich daarom op deze zone.

2.2 Werkputten

Tijdens het onderzoek zijn vier proefsleuven aangelegd met een totaal oppervlak van circa 400 m² (figuur 2; bijlage 2). Elke proefsleuf is 4 m breed en 25 m lang. Op een onderzoeksgebied met een oppervlakte van 5400 ha komt dit neer op een dekkingspercentage van circa 7,5%, wat over het algemeen ruim voldoende wordt geacht voor het opsporen van de in het plangebied verwachte vindplaatsen. Er is één vlak aangelegd, in de top van de C-horizont.

2.3 Documentatie en registratie

De werkputten zijn digitaal ingemeten met een RTK-GPS met een conform KNA-eis OS02 maximale afwijking van 3 cm in zowel het horizontale als verticale vlak. De sporen worden aangeduid met een S (bijv. S1). De gegevens zijn in het veld ingevoerd in de Odile database. Het bodemprofiel is gedocumenteerd middels één kolomopname, die is gefotografeerd, ingemeten en beschreven in de Odile database.

In het algemeen geldt dat sporen en vondsten zijn gedocumenteerd conform specificaties OS04 en OS05 van de BRL SIKB 4000.

2.4 Behandeling van sporen, vondsten en monsters

Om sporen te traceren en sporenclusters zo goed mogelijk te kunnen begrenzen, is het vlak tijdens de aanleg handmatig opgeschaafd. Met het oog op het doel van het onderzoek (zoveel mogelijk gegevens verzamelen, maar zo min mogelijk archeologische resten beschadigen), zijn sporen slechts spaarzaam gecoupeerd. Tijdens het onderzoek zijn geen vondsten gedaan. Er zijn geen sporen aangetroffen die zich leenden voor monsternamen.

2.5 Uitwerking

Documentatie van het onderzoek is na afloop van het onderzoek gecontroleerd. Gezien het ontbreken van archeologische resten binnen het onderzoeksgebied was het niet noodzakelijk een evaluatierapport op te stellen en is direct gestart met het opstellen van de eindrapportage.

Figuur 2. Luchtfoto tijdens het onderzoek.

3 Resultaten

3.1 Geomorfologie en bodem

Conform de bevindingen van het vooronderzoek bestond de natuurlijke ondergrond van het onderzoeksgebied uit zwak siltig, matig fijn zand, dat is geïnterpreteerd als dekzand. De top van het bodemprofiel was volledig verploegd tot in de C-horizont (figuur 3). In de top van de natuurlijke ondergrond tekenden zich humeuze vlekken af, die afkomstig zijn van de bebossing in de tweede helft van de negentiende eeuw.

In het westelijke deel van het onderzoeksgebied was de C-horizont sterk ijzerhoudend. Hoewel dit tijdens het voorafgaande booronderzoek als B-horizont van een podzolbodem is geïnterpreteerd, is dit ijzer waarschijnlijk afkomstig van hoge grondwaterstanden (gley).

3.2 Sporen en vondsten

Het onderzoek heeft geen relevante archeologische sporen opgeleverd. In het vlak tekenden zich enkel sporen af van het agrarisch gebruik van het gebied vanaf het begin van de twintigste eeuw. Enerzijds betreft dit noord-zuid georiënteerde gediëpploegde banen (niet apart gedocumenteerd; zichtbaar op luchtfoto) en anderzijds oost-west georiënteerde greppeltjes (S1; S2).

Deze greppels (ontginningsgreppels) werden tijdens de ontginning in de 19e eeuw parallel aan elkaar gegraven om een snellere afvoer van overtollig water naar de ondergrond mogelijk te maken.

Er zijn tijdens het onderzoek geen vondsten aangetroffen.

Figuur 3. Bodemopbouw binnen het onderzoeksgebied (links: profielopname wp 1; rechts: profielopname wp 3).

Figuur 4. Ploegbanen in wp 4.

Figuur 5. Coupe door één van de greppeltjes S2 in werkput 2.

4 Conclusie en aanbevelingen

4.1 Conclusie

Het onderzoek heeft geen archeologische sporen of vondsten opgeleverd. De archeologische verwachting kon dan ook niet worden bevestigd. Omdat het onderzoek geen aanwijzingen heeft opgeleverd voor de aanwezigheid van archeologische resten binnen het plangebied, kan worden geconcludeerd dat het terrein niet van archeologische waarde is.

4.2 Selectieadvies

Op basis van de resultaten van dit onderzoek blijkt dat in het plangebied geen archeologische resten bedreigd worden. Daarom wordt in het kader van de voorgenomen bodemingrepen geen vervolgstap uit het proces van de Archeologische Monumentenzorg (AMZ) aanbevolen.

Literatuur

Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie (KNA), versie 4.1 Landbodems, SIKB Gouda.

Nater, C.I., 2022. Bureauonderzoek. Kruising Heislagseweg Nieuwestraat te Wehl (gemeente Doetinchem), Oosterhout (Antea Group Archeologie 2022/48).

Verschuren, B.N.J., 2022. IVO-O verkennende fase d.m.v. boringen Nieuwestraat - Heislagseweg te Wehl, gemeente Doetinchem, Geleen. (Geonius rapport 402).

Vosselman, J., 2022. Plangebied Zonnepark Heislagseweg te Wehl, Weesp (RAAP Programma van Eisen 2803).

Willemse, N.W., L.J. Keunen en R.S. Kok, 2019. Archeologie in de gemeente Doetinchem. Actualisatie van de archeologische waarden- en verwachtingskaart, Weesp (RAAP-rapport 2877).

Overzicht van figuren, tabellen, bijlagen en appendices

Figuren:

Figuur 1. De ligging van het plangebied (rood gearceerd) en het onderhavige onderzoeksgebied (blauw omlijnd). Inzet: ligging in Nederland (ster).	6
Figuur 2. Luchtfoto tijdens het onderzoek.	10
Figuur 3. Bodemopbouw binnen het onderzoeksgebied (links: profielopname wp 1; rechts: profielopname wp 2).	11
Figuur 4. Ploegbanen in wp 4.	12
Figuur 5. Coupe door één van de greppeltjes S2 in werkput 2.	12

Tabellen:

Tabel 1. Administratieve gegevens.	5
Tabel 2. Overzicht van voorgaande voor het plangebied relevante onderzoeken.	7

Bijlagen:

Bijlage 1. Tijdschaal	
Bijlage 2. Allesporenkaart	

Bijlage 1. Tijdschaal

Archeologische perioden			
Tijdperk		Datering	
Recente tijd			
Nieuwe tijd	C	1945	
	B	1850	
	A	1650	
Middeleeuwen	Laat B	1500	
	Laat A	1250	
	Vroeg	D: Ottoonse tijd	1050
		C: Karolingische tijd	900
		B: Merovingische tijd	725
		A: Volksverhuizingstijd	525
Romeinse tijd	Laat	450	
	Midden	270	
	Vroeg	70 na Chr.	
Prehistorie	IJzertijd	Laat	15 voor Chr.
		Midden	250
		Vroeg	500
	Bronstijd	Laat	800
		Midden	1100
		Vroeg	1800
	Neolithicum (Nieuwe Steentijd)	Laat	2000
		Midden	2850
		Vroeg	4200
	Mesolithicum (Midden Steentijd)	Laat	4900/5300
		Midden	6450
		Vroeg	8640
	Paleolithicum (Oude Steentijd)	Laat	9700
		Jong B	12.500
		Jong A	16.000
Midden		35.000	
Oud		250.000	

tabel1_standard_Archeologisch_RAAP_2014

Bijlage 2. Allesporenkaart

